

Om kalkmalerierne

De første kirker i Danmark blev bygget fra ca. år 850 til omkring år 1100. Men de var af træ og eksisterer ikke mere. Ganske få levn er bevaret og viser, at kirkerne har været dekoreret med farvebemalinger.

De ældste af vore stenkirker er bygget efter 1050 i natursten og granit og fra midten af 1100-tallet også i tufsten og munkesten (store mursten). Størstedelen af de ca. 1.000 kirker i Danmark, der stammer fra middelalderen, har haft en eller anden form for billeder på vægge og hvælvinger. I Danmark er der bevaret flere kalkmalerier end i de fleste andre lande.

Gudstjenesterne var for almindelige mennesker indtil midten af 1500-tallet (Reformationen indførelse) højtidelige, men fyldt med magiske ritualer og uforståelige bønner, som præsten messede på latin. Kalkmalerierne kunne fortælle Biblens historier på billedsprog, som alle kunne forstå. De skulle især fortælle om visheden om døden, om frygten for dommen efter døden, og om håbet gennem Jesu lidelse død og opstandelse.

Kalkmalerierne blev malet af mestre i kunsten, som rejste fra kirke til kirke, fra egn til egn, og blev godt betalt for deres værker.

Kalkmalerierne blev malet på enten den våde kalkpuds (al fresco) eller på den tørre (al secco). De var mest holdbare på våd puds, hvor malingen kunne trænge helt ind.

På de ældste kalkmalerier er menneskene

malet enten lige forfra eller lige bagfra og står stift uden kontakt med hinanden. For at vise, at de er i med i samme handling i fortællingen, kan de strække en hånd ud mod den anden person. Klædedragten er som regel en lang kjortel. Hvis menneskene opholder sig udendørs, er det vist ved et træ i baggrunden, hvis de er indendørs, er der et hus i baggrunden. I de senere kalkmalerier bliver menneskene skildret på en mere levende måde.

Farverne er "jordfarver" som er mere dæmpede farver. Man brugte, ud over kalkens hvide farve, farverne brun, sort, rød, blå, grøn og gul (til at vise guld og glories). F.eks. er Jomfru Maria som regel iført en blå kjole eller kappe. Alle vidste nemlig, at en dame i blå, det var jomfru Maria.

Læs mere: "Danmarks kalkmalerier", Politikens Forlag.

Se mere: Kalkmalerier.dk

